

[Poul Møller.]

betingelserne er det vel ikke vanskeligt at få undersøgt. I hvert fald for Danmarks vedkommende mener jeg tiden er kommet, hvor vi helt klart må sige, at når vi går ind i fællesmarkedet, gør vi det med respektering af Romtraktaten. Vi accepterer Romtraktaten som grundlag for dansk medlemskab; de betingelser, vi skal have bragt i orden, drejer sig kun om terminer for, hvornår vi kan træde ind i de forskellige landbrugsordninger, og hvornår vi skal have opbygget de ydre toldsætter, som de andre er i gang med, og hvor hurtigt vi skal afvikle toldsætterne over for de lande, der i forvejen er medlemmer af fællesmarkedet. Det er altså en ting, der direkte må — selvfølgelig — løses ved ny medlemsoptagelse, men jeg kan ikke se, at vi længere skal stå for en række detailsynspunkter, hvor vi skal forbeholde os vor stilling over for andre principper inden for fællesmarkedet. Dertil er udviklingen nu gået for langt, og vi har set og lært så meget mere, end tilfældet var i 1961-62, at vi må kunne sige: over for Romtraktaten kræver vi ingen særbestemmelser, ingen undtagelser, vi accepterer den som grundlaget og har kun overgangstidens problemer.

Spørgsmålet om, hvorvidt EFTA stadig væk kan dække vore handelspolitiske interesser, var udenrigsministeren jo også inde på, og jeg mærkede også her i tonen en fornemmelse — som jeg deler — af, at EFTA har tjent sit formål, at EFTA har ikke været nytteløst; når man nu ikke kunne få det europæiske fællesskab i slutningen af 1950'erne, så kunne det være værdifuldt, at man, i stedet for at ligge isoleret uden for fællesmarkedet, så dog i hvert fald stræbte efter at få indstillet os på en moderne tankegang, efter at arbejde med det store marked, med den konkurrence, det konkurrenceinitiativ, det kræver. EFTA er et overgangsfænomen; selv om England nu ophæver sin særtold — der jo har forsinket EFTAs udvikling — så er EFTA ikke noget permanent, som Danmark kan bygge sin fremtid på. Selv dem, der er modstandere af fællesmarkedet og synes, det går godt i EFTA, beder jeg om at forstå, at i det øjeblik den britiske økonomi-minister siger: nu mener vi, tiden er kommet, hvor vi forlader EFTA og forsøger igen

at komme ind i fællesmarkedet, så er der ikke mere at bygge på i EFTA.

Så kan vi jo håbe, at vi i den tid, der er tilbage, kan få varetaget vore interesser bedst muligt, men vi må og kan naturligvis ikke basere vor fremtid på en organisation, hvor hovedlandet, hovedmagten, det store marked, er på vej væk derfra.

Den tanke har jo været fremme nogle gange, at EFTA skulle være en forhandlingsorganisation, og det var vel nok det, der lå bag ved dialogtanken fra i fjor, at nu skulle man forsøge at gøre EFTA til en forhandlingsorganisation, og ved Københavnsmødet førte det jo til, at man afsendte et brev til forskellige EEC-landes regeringer og til Bruxelles om disse ting. Jeg tror ikke, at jeg ville få et bekræftende svar fra udenrigsministeren, hvis jeg spurgte ham, om dialogen nu er opgivet. Jeg tror, udenrigsministeren vil sige: det brev ligger der, og hvis man fra EECs side ønsker den fremgangsmåde, må vi selvfølgelig overveje at deltage i den fremgangsmåde.

Man har altså, om jeg så må sige, garderet sig over for den mulighed, at EFTA stadig kan bruges som en forhandlingsorganisation, men reelt må man vel se i øjnene, at det sandsynlige er, at EFTA ikke bliver brugt som en forhandlingsorganisation, at denne samtale imellem de 14 lande, eller hvor mange der skulle deltage i dialogen imellem dem, foreløbig er opgivet. Vi skal ikke vente på de andre længere. Vi kan håbe på, og jeg håber på, at vi får den betydelige fordel, at så godt som alle EFTA-lande finder ind i fællesmarkedet på den ene eller den anden måde.

Vi ved, at Østrig hurtigt er på vej bort fra EFTA, på vej ind i fællesmarkedet, i hvert fald med en associationsordning til fællesmarkedet; vi ved, at England er det; vi ved, at Norge og Danmark har ønsket i samme retning, og vi har noteret med tilfredshed, at det også er udenrigsministerens opfattelse, at i Sverige er tonen nu mere positiv, og man er mere nøgternt indstillet, end man var det i 1962 over for tanken om, at man må finde en praktisk ordning med fællesmarkedet.

Jeg synes, udenrigsministerens tale i disse henseender var god og klar. Jeg synes også, det lykkedes udenrigsministeren at demontere den opfattelse, som jeg så i går i det sidste nummer af Economist, at ingen i